

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูประถมศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของผู้บริหาร ครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

5.1.2 เพื่อหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของผู้บริหาร ครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,499 คน จาก 93 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหาร 93 คน ครู อาจารย์ 1,406 คน

5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (MULTI-STAGE RANDOM SAMPLING) กำหนดความคลาดเคลื่อน 5 เปอร์เซ็นต์ แล้วคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการของ YAMANE (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร 76 คน ครู อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอน 312 คน ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มตามระดับชั้น (STATIFIED RANDOM SAMPLING) โดยการแบ่งผู้บริหาร ครู อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิออกเป็นผู้บริหาร 15 กลุ่ม และครู อาจารย์ 15 กลุ่ม ตามอำเภอ/กิ่งอำเภอที่สังกัดอยู่

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและของครู อาจารย์ แต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตามสัดส่วนที่คำนวณได้

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร และของ ครู อาจารย์ แต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตามสัดส่วนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (SIMPLE RANDOM SAMPLING)

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับผู้บริหาร 1 ชุด ค่าความเชื่อมั่น = .96 และสำหรับครู อาจารย์ 1 ชุด ค่าความเชื่อมั่น = .96 เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (CHECKLIST) มาตรฐานประมาณค่า (RATING SCALE) 5 ระดับตามแบบของ LIKERT และแบบปลายเปิด (THE OPEN FORM)

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอนดังนี้

5.4.1 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ไปติดต่อขอความร่วมมือกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

5.4.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร 76 ชุด ของครู อาจารย์ผู้สอน 312 ชุด รวม 388 ชุด

5.4.3 ให้ความช่วยเหลือแบบสอบถามสองสัปดาห์ให้นำส่งคืนที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อรวบรวมส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ภายในวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2538

5.4.4 ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ได้รับแบบสอบถามคืนของครู อาจารย์ผู้สอน จำนวน 262 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.97 และของ ผู้บริหารจำนวน 64 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.21 รวมทั้งสิ้น 326 ชุด

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (STATISTICAL PACKAGE FOR SOCIAL SCIENCE/PERSONAL COMPUTER PLUS) เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

5.5.1 ข้อมูลที่เป็นแบบตรวจสอบรายการนำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

5.5.2 ข้อมูลที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)

5.5.3 ข้อมูลที่เป็นคำถามแบบปลายเปิด รวบรวมสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

5.6 สรุปการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอน ของครูประถมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ สรุปการวิจัยจำแนกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 สรุปการวิจัยในส่วนของครู อาจารย์ผู้สอน ตอนที่ 2 สรุปการวิจัยในส่วนของผู้บริหาร และตอนที่ 3 สรุปการวิจัยของครูประถมศึกษาตามหัวข้อตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปการวิจัยในส่วนของครู อาจารย์ผู้สอน

5.6.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นเพศหญิง 152 คน เพศชาย 110 คน มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ 21-30 ปี และ 41-50 ปี อายุ 51-60 ปี มีน้อยที่สุด วุฒิต่างการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีมากที่สุด ปริญญาโท มีน้อยที่สุด ระดับสูงกว่าปริญญาโทไม่มี ระยะเวลาในการรับราชการ กลุ่มตัวอย่างรับราชการ 1-5 ปี มากที่สุด 6-10 ปี มีน้อยที่สุด ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์ 1 มากที่สุด ตำแหน่งอาจารย์ 3 มีน้อยที่สุด จำนวนเวลาที่ทำการสอนต่อสัปดาห์ 21-25 ชั่วโมง มากที่สุด 1-5 ชั่วโมง น้อยที่สุด ส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พื้นฐานความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน ส่วนมากเคยศึกษาในสถาบันการศึกษามานาน

5.6.2 ปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ผลการศึกษาวิจัย ปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ผู้สอน จำแนกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ปัญหาในการผลิตสื่อการสอน กลุ่มตัวอย่าง มีปัญหาในการผลิตสื่อการสอน มากในด้านไม่มีเวลาผลิตสื่อการสอนเพราะชั่วโมงสอนมาก รองลงมาคือ ขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน มีความยากลำบากในการจัดหาวัสดุที่ต้องการรวมทั้งโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอน ตามลำดับ ที่มีปัญหาน้อย คือด้านผู้บริหารไม่สนับสนุนด้านการผลิตสื่อการสอน แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.18$) ระดับปัญหาในการผลิตสื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่างมีปัญหายุ่งยากในระดับ ปานกลาง

2. ปัญหาในการใช้สื่อการสอน กลุ่มตัวอย่าง มีปัญหาในการใช้สื่อการสอน มากในด้านไม่มีบุคลากรที่ช่วยบริการด้านสื่อการสอนโดยตรง รองลงมาคือ สื่อการสอนในโรงเรียนมีน้อยและไม่ตรงกับความต้องการ ขาดหน่วยงานเพื่อให้บริการสื่อการสอนในโรงเรียน ขาดเอกสาร คู่มือ การใช้

สื่อการสอน และประโยชน์ของสื่อการสอนแต่ละชนิด โรงเรียนขาดงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อการสอน ตามที่ต้องการจะใช้ตามลำดับ ที่มีปัญหาในการใช้สื่อการสอนน้อย คือ ด้านไม่กล้าใช้สื่อการสอนเพราะเกรงว่าต้องรับผิดชอบเมื่อเกิดชำรุดเสียหาย แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.21$) กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับ ปานกลาง

5.6.3 ความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ผลการศึกษาวิจัย ความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอนจำแนกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ความต้องการในการผลิตสื่อการสอน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการผลิตสื่อการสอนมากเป็นอันดับแรกในด้านให้ทางราชการจัดสรรสื่อการสอน ที่โรงเรียนผลิตเองไม่ได้ให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ ฯลฯ รองลงมาคือด้านให้มีการจัดสรรงบประมาณ เพื่อผลิตสื่อการสอนโดยเฉพาะ ให้มีการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาในโรงเรียนให้มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ หรือแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคการผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ ตามลำดับ แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.27$) กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการผลิตสื่อการสอน อยู่ในระดับ มาก

2. ความต้องการในการใช้สื่อการสอน ผลการศึกษาวิจัย ความต้องการในการใช้สื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกออกเป็น 3 ประเภท สรุปผลได้ดังนี้

2.1 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ กลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการในการใช้สื่อการสอน ประเภทวัสดุ ที่มีความต้องการใช้มากเป็นอันดับแรกคือ ของจริง รองลงมาตามลำดับคือ หุ่น หุ่นจำลอง ของตัวอย่าง เทปบันทึกเสียง ภาพสไลด์ ตำรา เอกสารและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ และเทปบันทึกภาพวิดีโอ ตามลำดับ แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.14$) กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ อยู่ในระดับ มาก

2.2 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ หรือเครื่องมือ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการในการใช้สื่อการสอน ประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือมากที่สุดคือ เครื่องพิมพ์ดีด รองลงมาที่มีความต้องการมาก ตามลำดับคือ ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ กล้องถ่ายภาพ เครื่องถ่ายเอกสาร และห้องปฏิบัติการทางภาษา แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.28$) กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการ ในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมืออยู่ในระดับ มาก

2.3 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในการใช้สื่อการสอน ประเภทเทคนิคและวิธีการมากเป็นอันดับแรกคือ การทดลอง รองลงมาที่มีความต้องการมาก ตามลำดับคือ การสาธิต ชุดการสอน การแสดงนิทรรศการและหน่วยการเรียนรู้การสอน แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.97$) กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการ ในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ มีอยู่ในระดับ มาก

5.6.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการผลิตและ การใช้สื่อการสอน

ผลการศึกษาวิจัยรวบรวมสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู อาจารย์ผู้สอน จำแนกออกเป็น 4 ส่วนคือ

1. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ปัญหาในการผลิตสื่อการสอน ครูอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีชั่วโมงการสอนมาก ทั้งยังต้องทำงานหลายด้าน จึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะผลิตสื่อการสอน รวมทั้งขาดงบประมาณ บุคลากรแนะนำการผลิตสื่อการสอน
2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สื่อการสอน ขาดบุคลากรแนะนำวิธีการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ รวมทั้งคู่มือการใช้ ขาดห้องโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน ทำให้การใช้สื่อการสอนบางชนิดไม่สะดวก และสื่อการสอนที่มีอยู่กระจัดกระจายไม่เป็นหมวดหมู่ ทำให้ลำบากเพราะไม่มีห้องจัดเก็บสื่อการสอนโดยเฉพาะ
3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการผลิตสื่อการสอน มีความต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมการผลิตสื่อการสอนที่ใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น โดยมีการสำรวจความต้องการของครูอาจารย์ผู้สอน ก่อนที่จะมีการจัดฝึกอบรม รวมทั้งควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อการสอนโดยเฉพาะเพิ่มมากขึ้น
4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการใช้สื่อการสอน ต้องการให้จัดตั้งศูนย์สื่อการสอนและบริการแนะนำวิธีการใช้ จัดเก็บสื่อการสอนให้เป็นระบบเพื่อสะดวกในการใช้ในโรงเรียนให้เป็นเอกเทศ รวมทั้งต้องการให้มีการสำรวจความต้องการสื่อการสอนของครู อาจารย์ผู้สอนก่อนที่จะทำการจัดซื้อและส่งมาให้ทางโรงเรียน

ตอนที่ 2 สรุปการวิจัยในส่วนของผู้บริหาร

5.6.5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย 59 คน เพศหญิง 5 คน มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี มากที่สุด รองลงมา 51-60 ปี และ 31-40 ปี อายุ 21-30 ปีมีน้อยที่สุด วุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีมากที่สุด ระยะเวลาในการรับราชการ กลุ่มตัวอย่างรับราชการ มากกว่า 15 ปีมากที่สุด ส่วนมากปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ จำนวนเวลาที่ทำการสอนต่อสัปดาห์ 6-10 ชั่วโมง มากที่สุด 21-25 ชั่วโมง มีน้อยที่สุด ปฏิบัติการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด จำนวน 25 คน ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา มีน้อยที่สุด จำนวน 2 คน พื้นฐานความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน ส่วนมากเคยศึกษาในสถาบันการศึกษามานาน และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับทางด้านสื่อการสอน

5.6.6 ปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ผลการศึกษาวิจัย ปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ผู้วิจัย จำแนกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ปัญหาในการผลิตสื่อการสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในการผลิตสื่อการสอนมาก ในด้านขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน รองลงมามีปัญหาในระดับปานกลางคือ ไม่มีเวลาผลิตสื่อการสอน เพราะชั่วโมงสอนมาก โรงเรียนขาดงบประมาณ ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ในการผลิตสื่อการสอน มีความยากลำบากในการจัดหาวัสดุที่ต้องการ ตามลำดับ แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.06$) กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารมีปัญหาในการผลิตสื่อการสอนอยู่ในระดับ ปานกลาง

2. ปัญหาในการใช้สื่อการสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในการใช้สื่อการสอนมาก ในด้านไม่มีบุคลากรที่ช่วยบริการด้านสื่อการสอนโดยตรง รองลงมามีปัญหาในด้านขาดหน่วยงาน เพื่อให้บริการสื่อการสอนในโรงเรียน สื่อการสอนในโรงเรียนมีน้อย และไม่ตรงกับความต้องการ แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.10$) กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารมีปัญหาในการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับ ปานกลาง

5.6.7 ความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ผลการศึกษาวิจัย ความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอนจำแนกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ความต้องการในการผลิตสื่อการสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความต้องการในการผลิตสื่อการสอนมากเป็นอันดับแรกในด้านให้ทางราชการจัดสื่อการสอนที่ โรงเรียนผลิตเองไม่ได้ ให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ ฯลฯ รองลงมาตามลำดับคือ ให้มีการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาในโรงเรียน ให้มีการจัดงบประมาณเพื่อผลิต สื่อการสอนโดยเฉพาะ และให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน โดยมีการสำรวจเรื่องที่ ครูมีความสนใจมากที่สุด แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.26$) กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารมีความคิดเห็น เกี่ยวกับความต้องการในการผลิตสื่อการสอนอยู่ในระดับ มาก

2. ความต้องการในการใช้สื่อการสอน ผลการศึกษาวิจัยความต้องการในการใช้ สื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร จำแนกออกเป็น 3 ประเภท สรุปผลได้ดังนี้

2.1 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการ ในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุมากเป็นอันดับแรกคือ เทปบันทึกภาพวิดีโอ อันดับต่อมาคือ ภาพสไลด์ เทปบันทึกเสียง ของจริง แผ่นโปร่งใส ตามลำดับ แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.06$) กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุอยู่ในระดับ มาก

2.2 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือ มากที่สุดคือ

ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ มีความต้องการในระดับมาก รองลงมาคือ เครื่องถ่ายเอกสาร ห้องปฏิบัติการทางภาษา และเครื่องพิมพ์ดีดตามลำดับ แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.29$) กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือ อยู่ในระดับ มาก

2.3 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ มากเป็นอันดับแรกคือการทดลอง รองลงมาตามลำดับคือ การสาธิต ชุดการสอน การสอนเป็นคณะ และบทเรียนโปรแกรม แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.96$) กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้สื่อการสอน ประเภทเทคนิคและวิธีการอยู่ในระดับ มาก

5.6.8 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอน ผลการศึกษาวิจัยรวบรวมสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารจำแนก ออกเป็น 4 ส่วนคือ

1. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการผลิตสื่อการสอน ขาดงบประมาณ ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ที่จะใช้ในการผลิตสื่อการสอน ขาดบุคลากรที่จะคอยแนะนำและ รับผิดชอบ เกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สื่อการสอน ขาดเอกสาร คู่มือการใช้ การบำรุงรักษาสื่อการสอน สื่อการสอนที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ขาดชุดและขาดงบประมาณ ในการซ่อมแซม

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการผลิตสื่อการสอน ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมการผลิตสื่อการสอน อย่างสม่ำเสมอ และต้องการเอกสาร คู่มือ ในการผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ รวมทั้งมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตสื่อการสอนโดยเฉพาะแล้วจัดส่งไป ยังโรงเรียน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการใช้สื่อการสอน ต้องการ ให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานนิเทศก์ ควรนำสื่อการสอนไปสาธิตการใช้ที่โรงเรียน และต้องการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือ เช่น เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โดยมีการอบรมวิธี การใช้ให้ด้วย

ตอนที่ 3 สรุปการวิจัยของครูประถมศึกษา

5.6.9 ปัญหาในการผลิตสื่อการสอน

ผลการศึกษาวิจัย ปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูประถมศึกษา จำแนกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ปัญหาในการผลิตสื่อการสอน ครูประถมศึกษามีปัญหาในการผลิตสื่อการสอนมากในด้านไม่มีเวลาผลิตสื่อการสอน เพราะชั่วโมงการสอนมาก ขาดเจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน รองลงมาคือ มีความยากลำบากในการจัดหาวัสดุที่ต้องการ รวมทั้งโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอน แปลผลรวมค่าเฉลี่ยครูประถมศึกษามีปัญหาในการผลิตสื่อการสอนอยู่ในระดับ ปานกลาง

2. ปัญหาในการใช้สื่อการสอนพบว่า ครูประถมศึกษามีปัญหาในการใช้สื่อการสอนมากในด้านไม่มีบุคลากร ที่ช่วยบริการด้านสื่อการสอนโดยตรง รองลงมามีปัญหาในด้านขาดหน่วยงานเพื่อให้บริการสื่อการสอนในโรงเรียน สื่อการสอนในโรงเรียนมีน้อยและไม่ตรงกับความต้องการ แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ครูประถมศึกษามีปัญหาในการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับ ปานกลาง

5.6.10 ความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ผลการศึกษาวิจัย ความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอน จำแนกอภิปรายเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ความต้องการในการผลิตสื่อการสอน พบว่า ครูประถมศึกษามีความต้องการในการผลิตสื่อการสอนมากเป็นอันดับแรกในด้านให้ทางราชการจัดสรรสื่อการสอน ที่โรงเรียนผลิตเองไม่ได้ให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ รองลงมาตามลำดับคือ ให้มีการจัดงบประมาณเพื่อผลิตสื่อการสอนโดยเฉพาะ ให้มีการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาในโรงเรียน และให้มีการอบรมครู เกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน โดยมีการสำรวจเรื่องที่ครูมีความสนใจมากที่สุดแปลผลรวมค่าเฉลี่ย ครูประถมศึกษามีความต้องการในการผลิตสื่อการสอน อยู่ในระดับ มาก

2. ความต้องการในการใช้สื่อการสอน ผลการศึกษาวิจัยความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูประถมศึกษา จำแนกอภิปรายออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

2.1 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ ครูประถมศึกษามีความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ ที่มีความต้องการใช้มากเป็นอันดับแรกคือ ของจริง รองลงมาตามลำดับคือ หุ่น หุ่นจำลอง ของตัวอย่าง เทปบันทึกเสียง ภาพสไลด์ ตำรา เอกสาร และสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ครูประถมศึกษามีความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุอยู่ในระดับ มาก

2.2 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือ พบว่า ครูประถมศึกษามีความต้องการใช้สื่อการสอน ประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือมากที่สุดคือ ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เครื่องพิมพ์ดีด รองลงมามีความต้องการมากตามลำดับคือ เครื่องถ่ายเอกสาร ห้องปฏิบัติการทางภาษา แปลผลรวมค่าเฉลี่ย ครูประถมศึกษามีความต้องการในการใช้สื่อการสอน ประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมืออยู่ในระดับ มาก

2.3 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ พบว่า

ครูประถมศึกษามีความต้องการในการใช้สื่อการสอน ประเภทเทคนิคและวิธีการมาก เป็นอันดับแรกคือ การทดลอง รองลงมา มีความต้องการมากตามลำดับคือ การสาธิต ชุดการสอน การสอนเป็นคณะ และบทเรียนโปรแกรม แพลตฟอร์มค่าเฉลี่ย ครูประถมศึกษามีความต้องการในการใช้สื่อการสอน ประเภทเทคนิคและวิธีการอยู่ในระดับ มาก

4.7.9 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ผลการศึกษาวิจัยรวบรวม สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูประถมศึกษาจำแนกอภิปรายออกเป็น 4 ส่วนคือ

1. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการผลิตสื่อการสอน ครูประถมศึกษา มีชั่วโมงการสอนมาก ทั้งยังต้องทำงานหลายด้าน จึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะผลิตสื่อการสอน รวมทั้งขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ที่จะใช้ในการผลิตสื่อการสอน ขาดบุคลากรที่จะคอยแนะนำและรับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สื่อการสอน ขาดบุคลากรแนะนำวิธีการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ รวมทั้งคู่มือการใช้ ขาดห้องโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน สื่อการสอนที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ขาดและขาดงบประมาณในการซ่อมแซม

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการผลิตสื่อการสอน มีความต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมการผลิตสื่อการสอนที่ใช้วัสดุที่มีใช้ในท้องถิ่น โดยมีการสำรวจความต้องการก่อนที่จะมีการจัดฝึกอบรม รวมทั้งควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อการสอนโดยเฉพาะเพิ่มมากขึ้น

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการใช้สื่อการสอน ต้องการให้จัดตั้งศูนย์สื่อการสอน และบริการแนะนำวิธีการใช้ ต้องการให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานนิเทศก์ ควรนำสื่อการสอนไปสาธิตการใช้ที่โรงเรียนและต้องการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือ เช่น เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยมีการอบรมวิธีการใช้ให้ด้วย รวมทั้งให้มีการสำรวจความต้องการใช้สื่อการสอนที่จะทำการจัดซื้อและส่งมาให้ทางโรงเรียน

5.7 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรตำแหน่งบรรจุ อาจารย์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ให้พอเพียงกับความต้องการ เพื่อให้ครู อาจารย์มีชั่วโมงการสอนน้อยลง จะทำให้มีเวลาในการที่จะผลิตสื่อการสอนมากขึ้น รวมทั้งจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสื่อการสอนให้มากขึ้นจะทำให้ครู อาจารย์

สามารถผลิตสื่อการสอนที่มีคุณภาพออกมาใช้ได้ และมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน นอกจากนี้ ควรรับบรรจุอาจารย์ที่มีวุฒิทาง โสวัตศึกษาศาสตร์ หรือเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสื่อการสอน โดยกำหนดตำแหน่งที่แน่นอนแยกจากครูผู้สอน ทั้งนี้เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความสามารถและปฏิบัติงานตรงตามวุฒิ

2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด/อำเภอ หน่วยงานนี้เทศกจังหวัด/อำเภอ ควรมีการสำรวจความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอนก่อนที่จะมีการจัดฝึกอบรมการผลิตและการใช้สื่อการสอนนั้น ๆ เพื่อให้ตรงกับความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอน ของผู้บริหาร ครู อาจารย์ผู้สอนและออกนเทศกติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

3. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรทำหน้าที่รวบรวมและผลิตสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของครู อาจารย์ภายในกลุ่มโรงเรียน จัดเก็บ บำรุงรักษา ซ่อมแซมสื่อการสอนต่าง ๆ ให้สามารถใช้ได้ดีอยู่เสมอ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ครู อาจารย์ได้ทราบว่ามีสื่อการสอนประเภทใดบ้างและอำนวยความสะดวกในการยืมสื่อทุกครั้ง

4. ผู้บริหารโรงเรียนควรกำกับควบคุมให้ครู อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครู อาจารย์ได้เกิดความคุ้นเคย และจะทำให้การสอนในเรื่องนั้น ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์มากขึ้น

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรติดต่อประสานงานกับสถาบันการศึกษาที่มีการผลิตสื่อการสอน เช่น สถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อขอสนับสนุนเรื่องสื่อการเรียนการสอนที่นักศึกษาทำส่งอาจารย์ผู้สอนเพื่อจะได้นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนต่อไป

6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอื่น ๆ อาจนำผลที่ได้จากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านสื่อการสอนของโรงเรียน โดยปรับให้เหมาะสมตามสภาพของโรงเรียนต่อไป

7. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะในเขตจังหวัดชัยภูมิเท่านั้น ผลการศึกษาจึงมีเขตจำกัด ดังนั้นจึงควรที่จะมีการศึกษาในเรื่องนี้ในขอบเขตที่กว้างขึ้น เช่น ศึกษาในระดับเขตการศึกษา หรือระดับภาค เพื่อที่จะได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมที่กว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากนั้นควรทำการศึกษาวิจัย โดยคำนึงถึงเพศ อายุ และระดับการศึกษาของประชากรที่ใช้ในการวิจัย